

Intersectorale samenwerking en netwerking

Werk samen en beter aan een sterk lokaal gezondheidsbeleid

www.gezondegemeente.be

vigez
thuis in gezond leven.

Belang van intersectorale samenwerking en netwerking

Werken aan een betere gezondheid van je inwoners is een waardevolle maar complexe investering. Waardevol omdat je geldelijke, personele en materiële investering bij een juiste aanpak zeker rendeert.

Want zo zorgt een gezonde leefomgeving in combinatie met een gezonde leefstijl voor meer beweging, meer sociale contacten, meer biodiversiteit, minder fijn stof, minder verkeersongevallen, minder geluidshinder, minder ziektes.

Complex omdat een effectieve aanpak veronderstelt dat je dit met verschillende diensten binnen en buiten de gemeente samen doet en dit toch wel wat kennis en vaardigheden op het vlak van netwerking, projectmatig en integraal werken vraagt. Maar zo vergroot je het draagvlak bij en verdeel je de draaglast over verschillende partners.

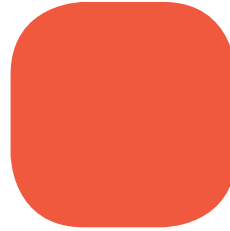
Intersectorale samenwerking en netwerking? Hoe?

Je inventariseert de uitdagingen en maakt een analyse van je bestaande netwerk. Wie zijn de interne en externe partners met wie je al regelmatig samenwerkt en met wie zelden of niet? Door actief te investeren in kennisopbouw over andere diensten en partners, leer je wat zij allemaal doen en waar een link met gezondheid is.

Vaak is dit niet gekend. Door vervolgens elkaars acties en planning op elkaar af te stemmen, gezamenlijk doelstellingen te formuleren versterk je beide werkingen. Je zal versteld staan van de invloed die de verschillende gemeentelijke diensten, lokale en bovenlokale partners kunnen hebben op de gezondheid van de burgers.

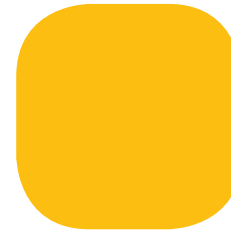
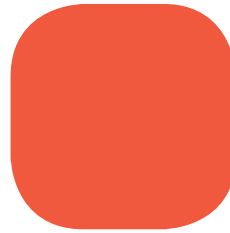
Concrete tips

- **Maak als individu en per project een netwerkanalyse** om je actuele partners en potentiële partners in kaart te brengen. Gebruik hiervoor bv. het model van Gezonde Gemeente (vraag ernaar bij het Logo van je regio).
- **Bepaal eveneens welke partijen of groepen tegenstanders zijn** of kunnen zijn en anticipeer hierop.
- **Doe eens een analyse van je relaties op LinkedIn.** Spreek je relaties ook aan via LinkedIn. En wie zijn de partners van jouw relaties?
- **Doe eens een doorloop van de sociale kaart en lokale handelaarsgids.** Je zal verstandig staan hoeveel verschillende expertise er op jouw grondgebied aanwezig is.
- **Breng je eigen theoretische en reële capaciteit dat je kan investeren in gezondheidsbevordering in kaart.** Monitor hiervoor ongeveer 2 maand je tijdsbesteding. Maak een onderscheid tussen uitvoerende taken voor jezelf, voor anderen en coördinerende taken. Bespreek de resultaten met je diensthoofd, secretaris en schepenen.
- **Lees het meerjarenplan van je gemeente en OCMW** grondig en zoek aanknopingspunten voor gezondheid. Aan welke doelstellingen en acties kan jij een bijdrage leveren? Welke doelstellingen en acties hebben ook een meerwaarde voor jouw dienst?
- **Verdiep je eens in nota's van andere beleidsdomeinen.** Zo leer je het discours en de beleidstopics van je collega's kennen. Vraag daarom aan de secretaris om alle openbare beleidsbeslissingen van het college en de gemeenteraad voor iedereen in het administratief centrum toegankelijk te maken en de consultatie ervan actief te promoten. Doe eventueel zelf voorstellen van ontwerpbeslissingen en bekijk of feedback geven kan.

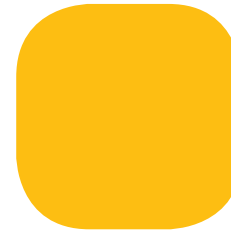
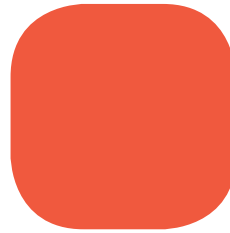
Concrete tips

- **Vraag en neem tijd voor het leveren van services aan andere collega's en partners.** Ook je collega's zijn op zoek naar samenwerking. Wederkerigheid is voor intersectoraal samenwerken en netwerken een leidend principe.
- Ga door middel van regelmatige informele gesprekken na **wat er leeft in de wandelgangen** van het administratief centrum, het sociaal huis, het lokaal dienstencentrum, de loods van de groendienst, ...
- **Engageer je in de werkgroep personeel** en help mee met het organiseren van personeelsactiviteiten. Zo leer je de collega's beter kennen.
- **Spreek potentiële partners persoonlijk aan.** Weet vooraf goed waar zij mee bezig zijn en op welke punten samenwerking voor beide partijen een winst kan betekenen.
- Om na te gaan welke beleidsdomeinen je voor je project best betreft, kun je gebruik maken van de **determinantenbeleidsscreening en de matrix integraal beleid.**
- **Nodig jezelf eens uit voor een meeloopdag of –dagen bij externe partners.** Sluit aan bij hun overleggen en lees hun beleidsnota's.
- **Breng je je partners samen:** zorg dan voor een goed bereikbare en aangepaste locatie, een agenda waar iedereen iets aan heeft, wat hapjes en drankjes en voldoende tijd vooraf of achteraf voor informeel netwerken.
- **Expliciteer** bij de start van elk project en nieuwe samenwerking **de verwachtingen** om frustraties nadien te vermijden.
- **Kom elk van je engagementen na of communiceer tijdig én eerlijk waarom iets niet lukt.**

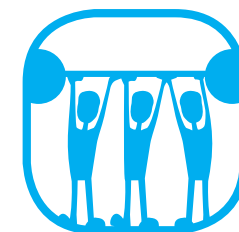
Concrete tips

- **Zorg dat de persoon die verantwoordelijk is voor de coördinatie ook de tijd, de middelen en het mandaat heeft om dit effectief te doen.** Is er niemand in je gemeente of OCMW? Onderzoek dan de mogelijkheid om te werken met een intergemeentelijke ambtenaar of voor het oprichten van de interlokale vereniging voor gezondheid.
- **Kijk of een gezondheidstoets mogelijk is.** Met een gezondheidstoets worden alle ontwerpbeslissingen ook bekeken met een gezondheidsbril: heeft deze beslissing een positieve of negatieve impact op de gezondheid van onze inwoners? Bij eenvoudige beslissingen kan dit intern. Bij meer complexe dossiers kunnen en zullen specialisten je hierbij adviseren.
- **Formuleer steeds korte- en langetermijndoelstellingen.** Kortetermijndoelstellingen zijn gericht op het realiseren van kleine successen die de samenwerking kunnen versterken terwijl langetermijndoelstellingen je een meer utopisch doch haalbaar perspectief bieden.
- **Betrek en vernoem steeds je partners** bij elke externe communicatie die vanuit het bestuur vertrekt. Dit getuigt van respect.
- **Onderhoud na afloop van het project steeds je relaties.** Organiseer bv. eenmaal per jaar een evenement voor al je partners en neem zelf ook eens deel aan een evenement dat door hen georganiseerd wordt. Deel regelmatig relevante weetjes en kennis en vraag dit ook van je partners.

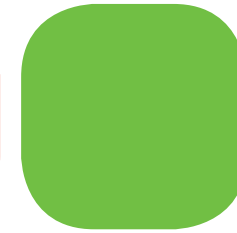
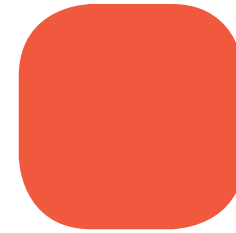
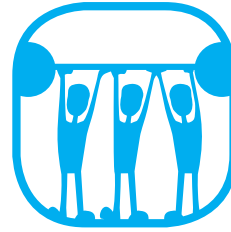
Hoe kan het Logo je hierbij helpen?

A large white rectangular area with a light gray border and a vertical column of 15 small circles on the left side, resembling a notepad for taking notes.

Bronnen, literatuur en links

- Begeer J. & Vanleke L. (2015) Co-creatie is . . . 13 mythen ontkracht. Lannoo Campus, 160 blz.
- Movisie (2014) Aan de slag met sociale netwerken:
https://www.kennisplein.be/Documents/Krachtgericht%20werken/Aan_de_slag_met_sociale_netwerken-2014.pdf
- RIVM & TNO (2004) Handboek determinantenbeleidsscreening. RIVM, 53 blz.:
http://www.loketgezondleven.nl/object_binary/o12540_Determinantenbeleidsscreening-DBS.pdf
- Rudolph L. et al. (2013) Health in All Policies. A Guide for State and Local Governments. The Public Health Institute, 164 blz.
- Vermeiren J. & Verdonck B. (2011) Hoe LinkedIn nu echt gebruiken. B for Books distribution, 256 blz.
- VIGeZ (2016) Model netwerkanalyse (vraag ernaar bij je Logo)
- VIGeZ (2016) Gezondheidsmatrix: strategieën & beleidsdomeinen. 11 blz.: <http://www.gezondegemeente.be/beleid-maken/een-gezond-gemeentebeleid-maken/van-een-apart-lokaal-gezondheidsbeleid-naar-een-gezond-lokaal-beleid/kwalitatieve-gezondheidspromotie-de-gezondheidsmatrix>
- WHO (2015) Health in All Policies – training manual. WHO, 250 blz.: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/151788/1/9789241507981_eng.pdf?ua=1

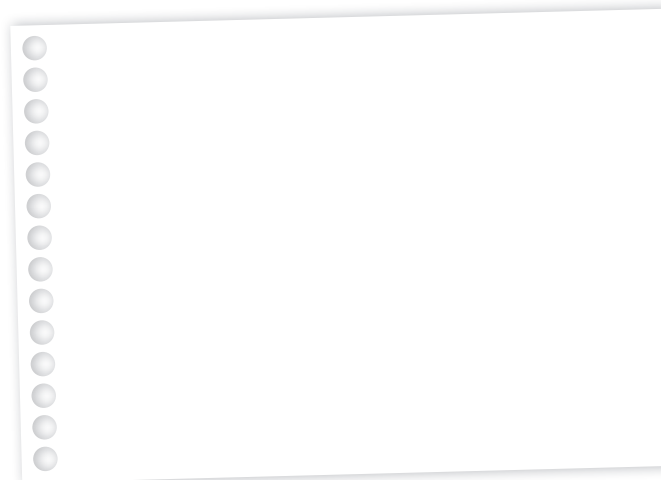
Colofon

Auteurs: Jasmin Delarbre, Werner De Wael (red.),
Emelie De Witte, Barbara Specht, Kim Van der Auwera,
Ellen Van der Bauwede, Ruth Vandeweert,
Laure Vermeulen en Dimitri Vrancken.

Layout: Circuze

V.U.: VIGeZ vzw, Linda De Boeck, Gustave Schildknechtstraat 9, 1020 Laken

Neem contact op met het Logo

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie
en Ziektepreventie vzw (VIGeZ)

Tel: 02 422 49 40

E-mail: werner.dewael@vigez.be
lien.vanoyen@vigez.be of ellen.daly@vigez.be

Web: www.gezondegemeente.be

Twitter: @GezondeGemeente

'Gezonde Gemeente' is een initiatief van

vigez
Vlaams Instituut voor
Gezondheidspromotie en
Ziektepreventie vzw

In samenwerking met

